

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Kulturdepartementet

Remissyttrande av SOU 2022:28 Vår demokrati - värd att värna varje dag

Kommittén Demokratin 100 år hade i uppdrag att planera, samordna och genomföra en samling av insatser och aktiviteter för en stark demokrati under åren 2018–2021. Kommittén skulle uppmuntra en bredd av aktörer i hela landet att delta, såsom skolväsendet, det civila samhället, myndigheter och kommuner (dir. 2018:53).

I direktivet till kommittén ingick även att lämna förslag på hur insatser och erfarenheter från kommitténs arbete kan tas tillvara av regeringen efter att kommittén har avvecklats. Dessa förslag framgår av betänkandet SOU 2022:28 *Vår demokrati – värd att värna varje dag* som Ljungby kommun nu fått möjlighet att lämna synpunkter på. Kommittén har lämnat två förslag i utredningen samt ytterligare åtgärder för att stärka arbetet med demokratin.

Kommitténs förslag

6.1 Inrätta en nationell demokratifunktion

Kommittén har lämnat förslag om att inrätta en nationell demokratifunktion. Ljungby kommun ser positivt på inrättande av en nationell demokratifunktion. Förslaget innefattar att funktionen ska utgöra ett kunskapsstöd kring metoder för ökat deltagande och delaktighet i demokratin, vilket Ljungby kommun ställer sig positiv till då det förnärvarande är allt färre personer som engagerar sig i exempelvis den kommunal och regional politiken. Ljungby kommun ser även behov av samordning av demokratiarbetet för att främja demokratiska satsningar mellan myndigheter men även civilsamhället.

I förslaget förslår kommittén även att funktionen antingen ska ligga hos *Forum för levande historia* (FLH) eller *Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor* (MUCF). Ljungby kommun ser en fördel att funktionen läggs på MUCF dels för deras huvuduppdrag med ungdoms- och civilsamhällsfrågor som båda är viktiga delar i ett fortsatt arbete med demokratifrågor. Likväl för att fortsätta blicka framåt och utveckla metoder för arbetet med demokratin. En risk med att funktionen läggs på FLH är att uppdraget mer utgår från det historiska perspektivet och arbetet med att vidareutveckla demokratin hamnar i skymundan. Däremot anser Ljungby kommun att det med fördel bör bildas ett samarbete mellan myndigheterna. Ett samarbete hade bidragit med koppling mellan demokratins historia och arbetet som gjorts för att skapa vår demokrati till

demokratins vidareutveckling och bestyrkande av demokratin från gräsrotterna till myndigheterna.

6.3 Uppdrag till länsstyrelserna att arbeta demokratistärkande

Vidare föreslår kommittén att länsstyrelserna ges ett långsiktigt demokratifrämjande uppdrag. Ljungby kommun ställer sig positiv till förslaget om att öka det lokala och regionala demokratibefrämjande arbetet där länsstyrelserna har en stödjande och samordnande funktion. En förutsättning för att förslaget ska få avsedd effekt är dock att samtliga länsstyrelser i landet lägger resurser på arbetet.

Kommitténs förslag på åtgärder

7.1 Större fokus på demokrati i myndigheters arbete

Ljungby kommun ställer sig positiv till förslaget om att demokrati och det demokratiska uppdraget skrivs in i instruktioner för myndigheter vars verksamhet är central för det demokratipolitiska målet. Hade dock varit önskvärt om kommittén uttryckt sig om vilka myndigheter de anser vara centrala för det demokratipolitiska målet.

Vidare föreslår kommittén att ett pilotprojekt tas fram där fem till åtta myndigheter ges i uppdrag att utarbeta metoder för hur respektive myndighet ska bidra till de demokratipolitiska målen. Förslaget till pilotprojektet är bra och Ljungby kommun ställer sig positiv till förslaget att det bör innefatta myndigheter med breda kontaktytor till stora delar av befolkningen. Bra att projektet utvärderas efter tre år, men saknar i utredningen hur pilotprojektet sedan bör spridas vidare till andra myndigheter och organisationer.

7.2 Analysera konsekvenser för demokratin

Ljungby kommun ser positiv på förslaget om att konsekvensanalyser gällande demokrati ska inkluderas i kommittéförordningen och att det alltid ska beaktas inför beslut.

7.3 Förtydliga skolans demokratiuppdrag

Kommittén har föreslagit flera åtgärder för att förtydliga skolans demokratiuppdrag. Ljungby kommun ser positivt på att skolornas demokratiuppdrag förtydligas och konkretiseras samt att Skolverket tar fram material som kan underlätta för lärare och övrig personal att arbeta med frågorna.

Ljungby kommun är även positiv till förslaget att genomföra en utvärdering av hur bestämmelserna rörande politisknärvaro på skolorna har påverkat demokratiarbetet, då det finns ett syfte att synliggöra partierna i skolorna för att öka elevernas kunskap, medvetenhet och engagemang i politiska frågor.

Vidare föreslår kommittén att Skolverket får i uppdrag att förtydliga skolans demokratiuppdrag genom att bland annat utföra kvalitetsgranskningar av grundskolors och gymnasieskolors arbete med demokrati. Ljungby kommun ställer sig positiv till att Skolverket får granskningsuppdraget under förutsättning att det inte skapar ett merarbete för skolorna.

Inför firande av Demokrati 100 år utvecklades en digital plattform av bland annat Skolverket. Kommittén föreslår att plattformen permanentas och breddas till att inte enbart fokusera på demokratins hundraårsjubileum. Att plattformen permanentas, utökas och görs tillgänglig för skolor och elever ser Ljungby kommun positivt på. Viktigt att plattformen är lätt tillgänglig och att det finns en god sökbarhet för att ta fram dokument efter kategorier etcetera.

Magnus Gunnarsson
Kommunstyrelsens ordförande

Jennie Vidal
Kommundirektör